

საკითხავი მასალა, მაია აფშილავა

საკითხავი მასალა N1

გაზეთი „კომუნისტი“

“ხვალ საბჭოთა საქართველოს XX წლისთავია“, 1941 წელი



ხვალ საბჭოთა საქართველოს XX წლისთავია

ხვალ, 25 თებერვალს ოცი წლის ხდება საბჭოთა საქართველო, ჩვენი ღვიძლი ქვეყანა, აკვნის მრწვეელი სამშობლო.

“სამშობლო, დედის ძეგლი, არ გაიცვლებს სხვაზედა” ასეთი იყო ლაღი ხევესურის სიყვარული თავისი მამულისადმი, სალი კლდეებისადმი, რომელიც მას ყველაფერს ერჩია, საკუთარ გულის ვარდად მიაჩნდა. იგი სუნთქვა და სისხლის მიმოქცევა იყო მისთვის. ეს არის უმჩქეფარესი გრძნობის სათავე, შთაგონების ანკარა წყარო, მისწრაფებათა ნავსაყუდელი, ოცნება, ნატვრა, ყველაფერი... ეს არის სიმბოლო, რისთვისაც ცოცხლობ, აზროვნებ, მოქმედებ, იბრძვი, რომ ყველა ადამიანი, ყველა ჭეშმარიტი პატრიოტი იდგეს მისი ღიდეების, მისი ბედნიერი ცხოვრების საგუშაგოზე.

სამშობლო!

ტკბილია თვითონ ეს სიტყვა, მაგრამ რა გულდამწვარი, ნადვლიანი, მწუხრით მოცული იყო ქართველთა სამშობლო საუკუნეთა მანძილზე, ნისლი ეფარა, ბურუსი მოსავდა მის ბედს, მტრები ესხმოდნენ, ხმლით ფატრავდნენ მის მკერდს. საბჭოთა საქართველო!

საკითხავი მასალა, მაია აფშილავა

ოცი წლის ვაჟი ბევრი უმღერის, მაგრამ საღამურადაც რომ იქცეს ჩვენი სამშობლოს ყველა ლერწამი, მაინც ვერ გადმოსცემს აღტაცების იმ სიმფონიას, რომელსაც გვასმენს დღეს სიხარულით დიდი სტალინის მშობელი ქვეყანა. საბჭოთა საქართველო!

გაზაფხულია, ჩვენი სამშობლოს მეოცე გაზაფხულია. მთის მწვერვალები თოვლს დაუფარავს, მის კალთებზე კი კვლავ მწვანე ფერი ბიბინებს, ბუნებაც გულგახსნილია. მზის სხივებს აკაშკაშებს ხალხის ზეიმის შესახვედრად. ოცი წლისაა ჩვენი ორდენოსანი რესპუბლიკა.

ისტორიის ფურცლებს ჩაბარდა ის დრო, როცა ჩვენი წინაპრები, დიდი ილიას სიტყვებით რომ ვთქვათ, მთებისა და მდელის აყვავებით დაღონებულნი, სამშობლოს შესტიროდნენ: “მამულო საყვარელო, შენ როდისა აყვავდები”. ეხლა კი მთებსა და მდელსთან ერთად თვითონ მთელი ქართველი ხალხი აყვავებულია და ბედნიერებით აელვარებს სტალინურ დროშას კომუნიზმისკენ მიმავალ გზაზე.

უჩვეულო, არნახულ გამარჯვებას მიაღწია ჩვენმა ქვეყანამ ლენინ-სტალინის პარტიის მეთაურობით. მისი წინსვლა და წარმატებანი განუყრელად დაკავშირებულია ქართველი ხალხის საამაყო შვილის, დიდი სტალინის საუკეთესო თანამებრძოლის, ამხანაგ ბერიას სახელთან. კომკავშირი-კომუნისტური პარტიის ეს პირმშო- მუდამ იბრძოდა და იბრძოლებს ამ წარმატებათა გასამრავლებლად, სტალინური დროშის ქვეშ დარაზმული საბჭოთა ხალხების ბედნიერი ცხოვრების დასაცავად.

ხვალ 25 თებერვალია.

მილიონთა ზღვა სიხარულით, ალისფერი დროშებით, გმირული სიმღერებით მოედება ქუჩებსა და მოედნებს ბედნიერი ქართველი ხალხი. იზეიმებს მთელი ქვეყანა, რომ ისევ უდიდესი მადლობა, უსაზღვრო სიყვარული გამოთქვას ჩვენი გულისა და დროშისადმი – მშობლიური სტალინისადმი.

კითხვები	სავარაუდო პასუხები
რა დღეს ეძღვნება წინამდებარე წერილი?	
რად მოიხსენიებს ავტორი საქართველოს?	
როგორ აფასებს ის საქართველოს წარსულს?	
იყო თუ არა, ავტორის შენიშვნით, საქართველოს წარსული ერთგვაროვანი? იყო მეტი წარმატება თუ წარუმატებლობა?!	
ეურადლება მიაქციეთ ადრესატის მიმართვის ფორმებს, დააკვირდით საქართველოს წარსულით ამაყობს ავტორი თუ აწმყოთი?	
კმაყოფილია თუ არა წერილის ავტორი აწმყოთი და რა განაპირობებს მის კმაყოფილებას	
ვის უნდა ვუმაღლოდეთ ესოდენ ბედნიერი და უზრუნველი ცხოვრებისთვის?	
რომელ ორ დიდ ქართველს იხსენიებს ერთმანეთის გვერდიგვერდ ავტორი, რა აქვთ მათ საერთო?	
რა ენატრებოდა ილიას სათაყვანაბელ მამულში? როგორ წარმოედგინა მას საყვარელი მამულის “აყვავება”?	
კონკრეტულად ვის მიმართ გამოთქვამს მაღლიერებას სტატიის ავტორი, არის თუ არა იგი გულწრფელი? პასუხი დაასაბუთეთ;	
რაზე მიუთითებს ის ფაქტი, რომ სამშობლოს ბედნიერებას კონკრეტულ ადამიანებს უმაღლის სტატიის ავტორი? მისაღებია თუ არა თქვენთვის პირის ასეთი განდიდება?	

საკითხავი მასალა N2

სადღეგრძელო

სანდრო ეული

საქართველოს ოცი წლისთავისთვის

აავსეთ ბროლის ჭიქები ღალისფერ ღვინით, ბრძოლის დროს ბრძოლა გვჩვევია, – ლხინის დროს – ლხინი. გული აღგვიგზნო სიამემ ტანჯვის მაგიერ, მაშ ჩვენებურად დავსტეკოთ მრავალჟამიერ ჩვენი პირველი სადღეგრძელო ეკუთვნის იმას, ვინც გადაურჩა მრავალი გზით ტყელების წვიმას ვინც მრავალ ერთა ბედნიერი შექმნა სამყარო, ვინც წინ მიუძღვის მილიონებს რომ გაახაროს, ვინც მოგვანიჭა ნეტარება ტანჯვის მაგიერ, მაშ, ჩვენს დიდ ბელადს დღეგრძელობა მრავალჟამიერ.	ეს სადღეგრძელო იყოს ჩვენი მშრომელი ხალხის, ვინც გმირობის და ხალხთა ძმობის დროშას არ დახრის, ვინც საქართველოს მტერი ბევრჯერ მოიგერია, ვინც გაუზარდა დიდ სამშობლოს ჩვენი ბერია, – ვინც დარგო ჩვენში სიხარული ტანჯვის მაგიერ, სიცოცხლე იმას, დღეგრძელობა, მრავალჟამიერ. აავსეთ ბროლის ჭიქები ღალისფერ ღვინით, ბრძოლის დროს ბრძოლა გვჩვევია, – ლხინის დროს – ლხინი. გული აღგვიგზნო სიამემ ტანჯვის მაგიერ, მაშ ჩვენებურად დავსტეკოთ მრავალჟამიერ
--	--

საკითხავი მასალა, მაია აფშილავა

კითხვები	სავარაუდო პასუხები
რა გრძნობამ შეიძლება დააჭეპინოს ქართველს “მრავალკუამიერი”?	
ვის ეკუთვნის პირველი სადღეგრძელო?	
ვინ არის მილიონების დიდი ბელადი?	
ვის ეძღვნება მეორე სადღეგრძელო?	
როგორ გესმით “ხალხთა ძმობის დროშა”?	
მშობელი ხალხის დამსახურებათა შორის რაზე ამახვილებს ყურადღებას ავტორი?	
რა ქვეყანას მოიაზრებს ლექსის ავტორი “დიდ ქვეყანაში”?	
როგორ ფიქრობთ, რა არის ლექსის მთავარი მიზანი?	

საკითხავი მასალა N3

თოვდა... და თბილისს ებურა თალხი,
 დუმდა სიონი და დუმდა ხალხი.
 ძილ-ღვიძლად იგო ქალაქი ჩვენი,
 საშინელებას კვლავ სჭედდა გრდემლი -
 ისევ გოლგოთა, სისხლი და ცრემლი!
 მშობელო დედავ, ისევ გაგყიდეს,
 ისევ წამების ჯვარი აგვიდეს,
 არ შეგიბრალეს, კვლავ არ დაგინდეს!

თოვდა და თბილისს ებურა თალხი.
 დუმდა სიონი და დუმდა ხალხი.
 დაცხრა კოჯორი და ტაბახმელა,
 მხოლოდდა თოვლი ცვიოდა ნელა,
 ეფინებოდა გმირების გვამებს -
 განგმირულ მკერდებს, დაღეწილ მკლავებს,

საკითხავი მასალა, მაია აფშილავა

და უძრავ იყო თებერვლის ღამე.

თოვდა... და თბილისს ებურა თალხი,
დუმდა სიონი და დუმდა ხალხი.
იმ გზით, სად წინათ ელავდნენ ხმლები,
სად სამას გმირთა დაიფშვნა ძვლები,
სად ქართლის დედის ცრემლით ნანამი,
მძიმედ დაეშვა ჩვენი ალამი,
სად გმირთა სისხლით ნაპოხიერი,
თოვლს დაეფარა კრწანისის ველი, -
წითელი დროშით, მოღერილ ყელით,
თეთრ ცხენზე მჯდომი, ნაბიჯით წელით
შემოდოდა სიკვდილი ცელით!

თოვდა... და თბილისს ებურა თალხი,
დუმდა სიონი და დუმდა ხალხი.

რა ურთიერთმიმართებას ხედავთ სიტყვებში: თეთრი და თალხი?	
რას ემსახურება ამ ლექსიკური ერთეულების დაწვეილება?	
რის გამო გაეხვია თბილისი თალხში?	
რა წარმოგვიდგინა ავტორმა ერთ მთლიანობაში?	
ხედავთ თუ არა განსხვავებას დუმილსა და სიჩუმეს შორის და რისი გამოხატულება შეიძლება იყოს დუმილი?	
როგორ ახსნით ქალაქის “ძილღვიძრად” ყოფნას?	

საკითხავი მასალა, მაია აფშილავა

რაზე მიგვანიშნებს ფრაზა: “საშინელებას კვლავ სჭედდა გრდემლი”?	
ვინ გაიარა გოლგოთის გზა და რა ნიშნით დაუკავშირა ეს გზა ავტორმა საქართველოს?	
რა ისტორიული კონტექსტის ამოკითხვა შეიძლება სიტყვებში: “დაცხრა კოჯორი და ტაბახმელა”,	
რად მოიხსენიებს კოლაუ ნადირაძე სამშობლოსთვის დაღუპულ ვაჟბატონებს და ვისთან აიგივებს მათ?	
ვინ შემოუძღვა წითელ არმიან “მოდერილ ყელით”	
რა დაგვარგეთ დატრიალებული ტრაგედიის შედეგად?	